

❖ * * * ❖

गणपति अर्थवशीर्ष – मंत्र (Ganapathy Atharvaseersham)

❖ * * * ❖

गणपति अर्थवर्शीष

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः ।
भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिः ।
व्यशेम देवहितं यदायूः ।

स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः ।
स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
स्वस्ति नस्ताक्ष्यो अरिष्टनेमिः ।
स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥
ॐ नमस्ते गणपतये ॥१॥

त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि ।
त्वमेव केवलं कर्ताऽसि ।
त्वमेव केवलं धर्ताऽसि ।
त्वमेव केवलं हर्ताऽसि ।
त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि ।
त्वं साक्षादात्माऽसि नित्यम् ॥२॥

ऋतं वच्मि । सत्यं वच्मि ॥३॥
अव त्वं माम् ।
अव वक्तारम् ।
अव श्रोतारम् ।
अव दातारम् ।
अव धातारम् ।

अवानूचानमव शिष्यम् ।

अव पुरस्तात् ।

अव दक्षिणात्तात् ।

अव पश्चात्तात् ।

अवोत्तरात्तात् ।

अव चोर्ध्वात्तात् ।

अवाधरात्तात् ।

सर्वतो मां पाहि पाहि समन्तात् ॥४॥

त्वं वाङ्मयस्त्वं चिन्मयः ।

त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः ।

त्वं सच्चिदानन्दाऽद्वितीयोऽसि ।

त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि ।

त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि ॥५॥

सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते ।

सर्वं जगदिदं त्वत्स्तिष्ठति ।

सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति ।

सर्वं जगदिदं त्वयि प्रत्येति ।

त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः ।

त्वं चत्वारि वाक् {परिमिता} पदानि ।

त्वं गुणत्रयातीतः ।

त्वं अवस्थात्रयातीतः ।

त्वं देहत्रयातीतः ।

त्वं कालत्रयातीतः ।

त्वं मूलाधारस्थितोऽसि नित्यम् ।
त्वं शक्तित्रयात्मकः ।
त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम् ।

त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं
रुद्रस्त्वमिन्द्रस्त्वमग्निस्त्वं
वायुस्त्वं सूर्यस्त्वं चन्द्रमास्त्वं
ब्रह्म भूर्भुवस्सुवरोम् ॥६॥

गणादिं पूर्वमुच्चार्य वर्णादींस्तदनन्तरम् ।
अनुस्वारः परतरः ।
अर्धेन्दुलसितम् ।
तारेण ऋद्धम् ।
एतत्तव मनुस्वरूपम् ॥७॥

गकारः पूर्वरूपम् ।
अकारो मध्यरूपम् ।
अनुस्वारश्वान्त्यरूपम् ।
बिन्दुरुत्तररूपम् ।
नादसंधानम् ।
सगंहिता संधिः ॥८॥

सैषा गणेशविद्या ।
गणक ऋषिः ।
निचृद्गायत्रीच्छन्दः ।
गणपतिर्देवता ।
ॐ गं गणपतये नमः ॥९॥

एकदन्ताय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि ।
तत्रो दन्तिः प्रचोदयात् ॥१०॥

एकदन्तं चतुर्हस्तं पाशमङ्कुशधारिणम् ।
रदं च वरदं हस्तैर्बिंभाणं मूषकध्वजम् ॥
रक्तं लम्बोदरं शूर्पकर्णकं रक्तवाससम् ।
रक्तगन्धानुलिप्ताङ्गं रक्तपुष्टैस्सुपूजितम् ॥

भक्तानुकम्पिनं देवं जगत्कारणमच्युतम् ।
आविभूतं च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः पुरुषात्परम् ।
एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः ॥११॥

नमो व्रातपतये ।
नमो गणपतये ।
नमः प्रमथपतये ।
नमस्तेऽस्तु लम्बोदरायैकदन्ताय
विघ्ननाशिने शिवसुताय वरदमूर्तये नमः ॥१२॥

एतदर्थर्वशीर्षं योऽधीते स ब्रह्मभूयाय कल्पते ।
स सर्वविद्म्भैर्न बाध्यते ।
स सर्वत्र सुखमेधते ।
स पञ्चमहापापात्प्रमुच्यते ।

सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति ।
प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति ।
सायं प्रातः प्रयुज्ञानो पापोऽपापो भवति ।
सर्वत्राधीयानोऽपविद्म्भो भवति ।
धर्मार्थकाममोक्षं च विन्दति ॥१३॥

इदमर्थवशीर्षमशिष्याय न देयम् ।
यो यदि मोहाद्वास्यति स पापीयान् भवति ।
सहस्रावर्तनाद्यं यं काममधीते तं तमनेन साधयेत् ॥१४॥

अनेन गणपतिमभिषिञ्चति स वाग्मी भवति ।
चतुर्थ्यामनश्चन् जपति स विद्यावान् भवति ।
इत्यथर्वणवाक्यम् ।
ब्रह्माद्यावरणं विद्यान्न बिभेति कदाचनेति ॥१५॥

यो दूर्वाङ्गकुरैर्यजति स वैश्रवणोपमो भवति ।
यो लाजैर्यजति स यशोवान् भवति ।
स मेधावान् भवति ।
यो मोदकसहस्रेण यजति स वाञ्छितफलमवाप्नोति ।
यस्साज्यसमिद्धिर्यजति स सर्वं लभते स सर्वं लभते ॥१६॥

अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग् ग्राहयित्वा सूर्यवर्चस्वी भवति ।
सूर्यग्रहेमहानद्यां प्रतिमासन्निधौ वा जप्त्वा सिद्धमन्त्रो भवति
महाविद्वात् प्रमुच्यते ।
महादोषात् प्रमुच्यते ।
महाप्रत्यवायात् प्रमुच्यते ।
स सर्वविद् भवति स सर्वविद् भवति ।
य एवं वेद ।
इत्युपनिषत् ॥१७॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

« . ° * ° »

Ganapathy Atharvaseersham

Om Bhadraṁ karṇebhiḥ śṛṇuyāma devāḥ |
Bhadraṁ paśyemākṣabhiryajatrāḥ |
Sthiraiṅgaiḥ tuṣṭuvāṁśas tanūbhiḥ |
Vyaśema devahitam yadāyūḥ |

Svasti na Indro Vṛddhaśravāḥ |
Svasti naḥ Pūṣā Viśvavedāḥ |
Svasti nastārkṣyo Arīṣṭanemih |
Svasti no Bṛhaspatir dadhātu ||
Om śāntih śāntih śāntih ||
Om namaste gaṇapataye ||1||

Tvameva pratyakṣam tat tvamasi |
Tvameva kevalam kartā'si |
Tvameva kevalam dhartā'si |
Tvameva kevalam hartā'si |
Tvameva sarvam khalvidam brahmāsi |
Tvarm sākṣādātmā'si nityam ||2||

R̥tam vacmi | Satyam vacmi ||3||
Ava tvarm mām |
Ava vaktaram |
Ava śrotaram |
Ava dātaram |

Ava dhātāram |
Avānūcānamava śisyam |

Ava purastāt |
Ava dakṣiṇāttāt |
Ava paścāttāt |
Avottarāttāt |
Ava chordhvāttāt |
Avādharāttāt |
Sarvato māṁ pāhi pāhi samantāt ||4||

Tvam vāñmayas tvam chinmayaḥ |
Tvamānandamayas tvam brahmamayaḥ |
Tvam sacchidānandādvitīyo'si |
Tvam pratyakṣam brahmāsi |
Tvam jñānamayo vijñānamayo'si ||5||

Sarvam jagadidam tvatto jāyate |
Sarvam jagadidam tvattastiṣṭhati |
Sarvam jagadidam tvayi layameṣyati |
Sarvam jagadidam tvayi pratyeti |
Tvam bhūmirāpo'nalo nilo nabhaḥ |
Tvam catvāri vāk {parimitā} padāni |
Tvam guṇatrayātītaḥ |
Tvam avasthātrayātītaḥ |
Tvam dehatrayātītaḥ |
Tvam kālatrayātītaḥ |

Tvāṁ mūlādhārasthito'si nityam |

Tvāṁ śaktitrayātmakah |

Tvāṁ yogino dhyāyanti nityam |

Tvāṁ brahmā tvāṁ viṣṇustvāṁ
Rudrastvamindrastvamagnistvāṁ

Vāyustvāṁ sūryastvāṁ candramāstvāṁ
Brahma bhūrbhuvaḥsuvaroṁ ||6||

Gaṇādīm pūrvamuccārya varṇādīmstadantaram |

Anusvāraḥ parataraḥ |

Ardhendulāsitam |

Tāreṇa ṛddham |

Etattava manusvarūpam ||7||

Gakāraḥ pūrvarūpam |

Akāro madhyarūpam |

Anusvāraścāntyarūpam |

Binduruttararūpam |

Nādassamāndhānam |

Saṅghitā saṃdhiḥ ||8||

Saiśā gaṇeśavidyā |

Gaṇaka ṛṣiḥ |

Nicṛdgāyatrīcchandah |

Gaṇapatirdevatā |

Oṁ gaṁ gaṇapataye namah ||9||

Ekadantāya vidmahe vakratuṇḍāya dhīmahi |
Tanno dantiḥ pracodayāt ||10||

Ekadantaṁ caturhastam pāśamaṇkuśadhāriṇam |
Radaṁ ca varadaṁ hastairbibhrāṇam mūṣakadhvajam ||
Raktam lambodaram śūrpakarṇakam raktavāsasam |
Raktagandhānuliptāṅgam raktapuṣpaissupūjitaṁ ||

Bhaktānukampinam devam jagatkāraṇamachyutam |
Āvirbhūtam ca sṛṣṭyādau prakṛteḥ puruṣātparam |
Evam dhyāyati yo nityam sa yogī yoginām varah ||11||

Namo vrātapataye |
Namo gaṇapataye |
Namaḥ pramathapataye |
Namaste'stu lambodarāyaikadantāya
Vighnanāśine śivasutāya varadamūrtaye namah ||12||

Etadatharvaśīrṣam yo'dhīte sa brahmabhūyāya kalpate |
Sa sarvavighnairna bādhyate |
Sa sarvatra sukhamedhate |
Sa pañcamahāpātpramucyate |

Sāyamadhīyāno divasakṛtaṁ pāpaṁ nāśayati |
Prātaradhiyāno rātrikṛtaṁ pāpaṁ nāśayati |
Sāyam prātaḥ prayuñjāno pāpo'pāpo bhavati |
Sarvatraādhīyāno'pavighno bhavati |

Dharmārthakāmamokṣam ca vindati ||13||

Idamarthaśīrṣamaśiṣyāya na deyam |
Yo yadi mohāddāsyati sa pāpiyān bhavati |
Sahasrāvartanādyāṁ yaṁ kāmamadhīte tam tanena
sādhayet ||14||

Anena gaṇapatimabhiṣiñcati sa vāgmī bhavati |
Caturthyāmanashnan japati sa vidyāvān bhavati |
Ityatharvaṇavākyam |
Brahmādyāvaraṇāṁ vidyānna bibheti kadācaneti ||15||

Yo dūrvāṇkurairyajati sa vaiśravaṇopamo bhavati |
Yo lājairyajati sa yaśovān bhavati |
Sa medhāvān bhavati |
Yo modakasahasreṇa yajati sa vāñchitaphalamavāpnoti |
Yassamṛjyasamidbhiryajati sa sarvaṁ labhate sa sarvaṁ
labhate ||16||

Aṣṭau brāhmaṇān samyag grāhayitvā sūryavarcasvī bhavati |
Sūryagrahemahānadyāṁ pratimāsannidhau vā japtvā
siddhamantro bhavati
Mahāvighnāt pramucyate |

Mahādoṣāt pramucyate |
Mahāpratyavāyāt pramucyate |
Sa sarvavid bhavati sa sarvavid bhavati |
Ya evam̄ veda |
Ityupaniṣat ||17||

ॐ सांतिः सांतिः सांतिः ॥

